

та в „научна“. Този слой „научност“ е достатъчен за хронолозите от XVII–XVIII в., за да вярват напълно в стигналата до тях и вече твърде за-костеняла хронологична мрежа от дати.

От значение е и това, че хронологията на Скалигер е създадена в рамките на западноевропейската католическа църква и дълго време напълно е контролирана от нея. А. Олейников пише: „Като изучават различните сведения, събрани в Свещеното писание, средновековните хронолози неведнъж се опитват да изчислят възрастта на Земята. Въз основа на библейските текстове архиепископ Йероним стига до извода, че светът е сътворен 3941 години преди началото на съвременното летоброене. Колегата му Теофил, епископ на Антиохия, увеличава срока до 5515 години. Августин Блажени му прибавя още 36 години, а ирландският архиепископ Джеймс Ашер, явно неравнодушен към точните цифри, изказва предположението, че светът е сътворен в утрото на 23 октомври 4004 г. преди Рождество Христово“ [616], с. 8. Мнозина от известните западноевропейски хронолози често пъти са и църковни сановници. Например Й. Скалигер (1540–1609) е бил богослов, създателят на палеографията Тишендорф (1815–1874) – доктор по теология, Д. Петавиус (Петавий) (1583–1652) – йезуит, автор на богословски съчинения [82], с. 320, коментар 5.

В основата на светогледа им е абсолютната вяра в непоклатимостта на казаното от църковната версия за хронологията. Затова те се отнасят – дори в новото време – към данните от другите науки само като към адвокати, призвани да защитят едно или друго тяхно априорно предположение, базирано върху църковната западноевропейска хронология, която после е прекръстена на научна.

Хронолозите от западната църква обожествяват дейността на предшествениците си – религиозни авторитети от XV–XVI в., а това напълно изключва възможността за каквато и да било, дори минимална, критика на хронологичните основи.

На Скалигер например дори не би му хрумнала „еретичната мисъл“ да провери хронологичния материал на църковните отци (Евсевий и другите), понеже „Скалигер нарича този труд на Евсевий (става дума за „Евангелското приготвяне“ – А. Ф.) БОЖЕСТВЕН“ [267], С. VIII, Увод. Хронолозите безусловно се прекланят пред авторитета на предшествениците си и реагират рязко на критика отстрани. Скалигер например ярко демонстрира отношението си към обективната научна критика в следния епизод. „Известният филолог Жозеф де Скалигер, автор на хронология, оценена високо от учениците по света, стана страстен квадратурист“ [458], с. 130. Ще напомним, че квадратуристи са били хората, които се опитвали с помощта на пергел и ли-